

LAKIALOITE 2/2005 vp

Laki kuntalain 55 ja 61 §:n muuttamisesta

Eduskunnalle

ALOITTEEN PÄÄASIALLINEN SISÄLTÖ

Lakialoitteessa kuntalain muuttamiseksi esitetään, että valtuuston käsiteltäväksi ei voi tuoda asioita, joita ei ole mainittu kokouskutsussa, muuten kuin valtuuston yksimielisellä päätök-

sellä. Lisäksi esitetään, että pöytäkirjoihin tulee liittää myös tehtyjen vastaesitysten kirjalliset perustelut eikä vain eriyvän mielipiteen peruste-
luja, kuten nykyisin.

PERUSTELUT

Valtuustossa käsiteltävät asiat

Nykykäytäntöä muutettaisiin niin, että valtuuston tulee olla yksimielinen ottaessaan käsitte-
lyyn asioita, joita ei ole mainittu kokouskutsussa. Tällä taataan se, että asioita tuodaan ilman perehtymismahdollisuutta käsittelyyn vain tilanteissa, joissa ne ovat oikeasti kiireellisiä ja välttämättömiä. Päätöksentekoprosessi muuttuisi nykyistä avoimemmaksi ja läpinäkyvämmäksi jo valmisteluvaiheessa. Näin päätöksenteon demokraattisuuden edellyttämä mahdollisuus aidolle keskustelulle turvataan.

Samalla kunnan hallintojärjestelmässä eri tahojen vastuu- ja valtasuhteet selkeytyvät. Valtuuston todellinen tahto saadaan selville ja sen toteutumista kunnan toiminnassa pystytään seuraamaan. Näin toimintaa voidaan kehittää valtuuston tahdon mukaiseen suuntaan sekä yksittäisillä päätöksillä että talousarvio- ja strategia-
valtaa käyttämällä.

Vastaehdotuksen liittäminen pöytäkirjaan

Nykykäytäntöä muutettaisiin niin, että eriyvien mielipiteiden lisäksi myös ennen pöytäkirjan tarkastamista esitetyt vastaesitysten kirjalliset perustelut liitetään pöytäkirjaan.

Kuntalaisilla tulee olla mahdollisuus päätöksen lisäksi tutustua myös vastaesitykseen, jos sen tekijä näkee esitykselleen riittävät perustelut, jotka eivät kuitenkaan ole luonteeltaan eriyvää mielipidettä edellyttäviä. Demokratia perustuu keskustelulle, myös kunnallinen demokratia. Jotta kuntalaiset voivat olla mukana tässä keskustelussa, pitää heidän voida entistä pienemmällä vaivalla seurata julkista päätöksentekoa ja sen perusteita.

Kun lautakunnissa ja kaupunginhallituksessa tehtyjä vastaesityksiä ei ole mahdollista lukea, jäävät esiin tuodut vaihtoehdot epäselviksi ihmisille, joita päätös koskee. Vastaesitysten julkisuus pakottaisi myös päätösten parempaan perusteluun. Näin kunnallisen päätöksenteon poliittinen vastuu vahvistuisi.

Edellä olevan perusteella ehdotamme,

että eduskunta hyväksyy seuraavan lakiehdotuksen:

Laki

kuntalain 55 ja 61 §:n muuttamisesta

Eduskunnan päätöksen mukaisesti
muutetaan 17 päivänä maaliskuuta 1995 annetun kuntalain (365/1995) 55 §:n 2 momentti ja 61 §:n 1 momentti seuraavasti:

55 §

Valtuustossa käsiteltävät asiat

— — — — —
Jos asia on erittäin kiireellinen, valtuusto voi yksimielisesti päättää ottaa asian käsiteltäväkseen, vaikka sitä ei ole mainittu kokouskutsussa. Samoin, jos asiaa ei ole valmisteltu, valtuusto voi yksimielisesti tehdä päätöksen ottaa asia tästä huolimatta käsiteltäväksi.

61 §

Eriävä mielipide

Päätöksentekoon osallistuneella, jos hän on tehnyt vastaehdotuksen tai äänestänyt päätöstä vastaan, sekä asian esittelijällä, jos päätös poikkeaa päätösehdotuksesta, on oikeus ilmoittaa päätöksestä eriävä mielipide. Ilmoitus on tehtävä heti, kun päätös on tehty. Ennen pöytäkirjan tarkastamista esitetyt vastaehdotuksen tai eriävän mielipiteen kirjalliset perustelut liitetään pöytäkirjaan.

— — — — —
Tämä laki tulee voimaan 1 päivänä tammikuuta 2006.

Helsingissä 3 päivänä helmikuuta 2005

Rosa Meriläinen /vihr
Erkki Pulliainen /vihr
Tarja Cronberg /vihr
Kirsi Ojansuu /vihr
Osmo Soininvaara /vihr
Heidi Hautala /vihr

Ulla Anttila /vihr
Oras Tynkkynen /vihr
Janina Andersson /vihr
Jyrki Kasvi /vihr
Anni Sinnemäki /vihr
Irina Krohn /vihr